

“ҚЎРИҚЛАШ ФАОЛИЯТИ ТЎҒРИСИДА”ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИНИНГ МАЗМУН-МОҲИЯТИ

М.Шодиев

Бухоро туманлараро иқтисодий
суди судья ёрдамчиси

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7494503>

ARTICLE INFO

Received: 21th December 2022

Accepted: 29th December 2022

Online: 30th December 2022

KEY WORDS

Қўриқлаш фаолияти,
қўриқланадиган объект,
қўриқлашнинг техник
воситалари, қўриқлашнинг
муҳандислик воситалари.

Мамлакатимизда жамоат ҳафсизлигини таъминлаш, қонунчиликни мустаҳкамлаш борасида қатор ислохотлар амалга ошириб борилмоқда. Ижтимоий ҳафсизликни мустаҳкамлаш мақсадида олиб борилаётган сиёсатнинг қонуний асоси сифатида “Қўриқ фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилинган. Ушбу Қонуннинг мақсади қўриқлаш фаолияти соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборатдир.

Аввало, қўриқлаш фаолияти деганда, қўриқланадиган объектларни ҳимоя қилиш, шунингдек юридик шахсларнинг қўриқланадиган объектларида назорат-ўтказиш ва объектнинг ички режимларини таъминлаш бўйича фаолият.

Қўриқлаш фаолиятининг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат: жисмоний шахсларнинг ҳаётини ва соғлиғини тажовузлардан ҳимоя қилиш;

ABSTRACT

Мақолада “Қўриқлаш фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг мазмун-моҳияти билан боғлиқ масалалар ёритиб берилган.

жисмоний ва юридик шахсларнинг мол-мулкани ҳамда объектларини тажовузлардан ҳимоя қилиш; қўриқланадиган объектлар ҳудудида жамоат тартибини сақлаш, ҳуқуқбузарликларни профилактика қилиш ва уларга чек қўйиш; юридик шахсларнинг қўриқланадиган объектларида назорат-ўтказиш ва объектнинг ички режимларини таъминлаш.

Қонун билан Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардиясига бир қатор ваколатлар, хусусан, қўриқлаш фаолияти соҳасидаги давлат сиёсатини амалга ошириш, Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси томонидан кўрсатиладиган қўриқлаш хизматлари учун тарифларни тасдиқлаш, давлат объектларини, ўта муҳим, тоифаланган объектларни ҳамда бошқа объектларни, жисмоний ва юридик шахсларнинг мол-мулкани, шунингдек хорижий давлатлар ҳамда

халқаро ташкилотларнинг дипломатик, консуллик ва бошқа ваколатхоналарини қўриқлашни амалга ошириш, қўриқлаш воситалари ва тизимларини қўллаш соҳасида ягона техник сиёсат юритилишини, улардан фойдаланиш устидан самарали назоратни, шунингдек қўриқлаш фаолиятига замонавий ахборот-коммуникация технологиялари кенг миқёсда жорий этилишини таъминлаш, Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардиясининг идоравий жиҳатдан тегишли бўлмаган ҳарбийлаштирилган қўриқлаш ҳамда идоравий жиҳатдан тегишли бўлмаган қоровуллик бўлинмалари ишчилари ва хизматчиларининг формали кийим-боши ва фарқловчи белгилари намуналарини тасдиқлаш, Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси томонидан қўриқлаш хизматларини кўрсатиш бўйича шартномаларнинг намунавий шаклини тасдиқлаш ва бошқа бир қатор ваколатлари берилди. Қонун 9-моддасига асосан, қуйидагилар қўриқлаш фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқига эга:

давлат органларининг қўриқлаш бўлинмалари;

идоравий ҳарбийлаштирилган қўриқлаш бўлинмалари;

идоравий қоровуллик бўлинмалари.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қўриқлаш фаолиятини чет давлатларнинг жисмоний шахслари ва ташкилотлари, шу жумладан хусусий ташкилотлари томонидан амалга оширишга йўл қўйилмайди, бундан Ўзбекистон Республикаси ҳудудига қисқа муддатли ташриф билан келган олий даражали меҳмонлар хавфсизлигини таъминлаш ҳоллари мустасно.

Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардиясининг, Ўзбекистон Республикаси Президенти давлат хавфсизлик хизматининг, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг, Ички ишлар вазирлигининг, Давлат хавфсизлик хизматининг, Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг, Давлат божхона қўмитасининг ҳамда Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучлари таркибига кирувчи ҳарбий тузилмаларнинг тегишли бўлинмалари давлат органларининг қўриқлаш бўлинмаларидир.

Шунингдек, қонунга асосан, қуйидаги шахслар қўриқлаш фаолиятини амалга оширувчи бўлинмаларга ишга (хизматга) қабул қилинмайди:

қасддан содир этган жиноятлари учун судланганлик ҳолати тугалланмаган ёки судланганлиги олиб ташланмаган шахслар;

жиноий жазони ўтаётган шахслар;

мулкка тажовуз қилувчи ҳуқуқбузарликларни содир этганлик учун маъмурий жавобгарликка тортилган, шунингдек жамоат тартибига ёки бошқарувнинг белгиланган тартибига тажовуз қилувчи ҳуқуқбузарликларни содир этганлик учун бир йил ичида такроран маъмурий жавобгарликка тортилган шахслар;

руҳий касалликлари бўлган, наркологик касалликларга чалинган, шунингдек соғлиғининг ҳолатига нисбатан белгиланган талабларга жавоб бермайдиган шахслар;

суд томонидан муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланган деб топилган шахслар;

умумий ўрта ёки ўрта махсус маълумотга эга бўлмаган шахслар;

чет эл фуқаролари бўлган шахслар.
Қўриқлаш фаолиятини амалга
оширувчи бўлинмаларга ишга
(хизматга) кириш учун номзодларга
нисбатан қонунчиликка мувофиқ
қўшимча талаблар қўйилиши мумкин.

Хулоса қилиб айтганда, мазкур
Қонуннинг қабул қилиниши
мамлакатимизнинг ички
хафвсизлигини таъминлаш,
қонунийликни мустаҳкамлашда муҳим
аҳамият касб этади.